Nytt från NSS

Sevesotillsyn för säkrare verksamheter och ett tryggare samhälle

Länsstyrelserna

NSS – Nationella Sevesosamordnaren

Varför Sevesotillsyn

För att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor i verksamheter som hanterar eller lagrar stora mängder farliga ämnen.

Hur är Sevesotillsynen utformad?

Genom en planerad och systematisk granskning av de *tekniska system* samt *organisations- och driftsystem* som tillämpas vid verksamheten.

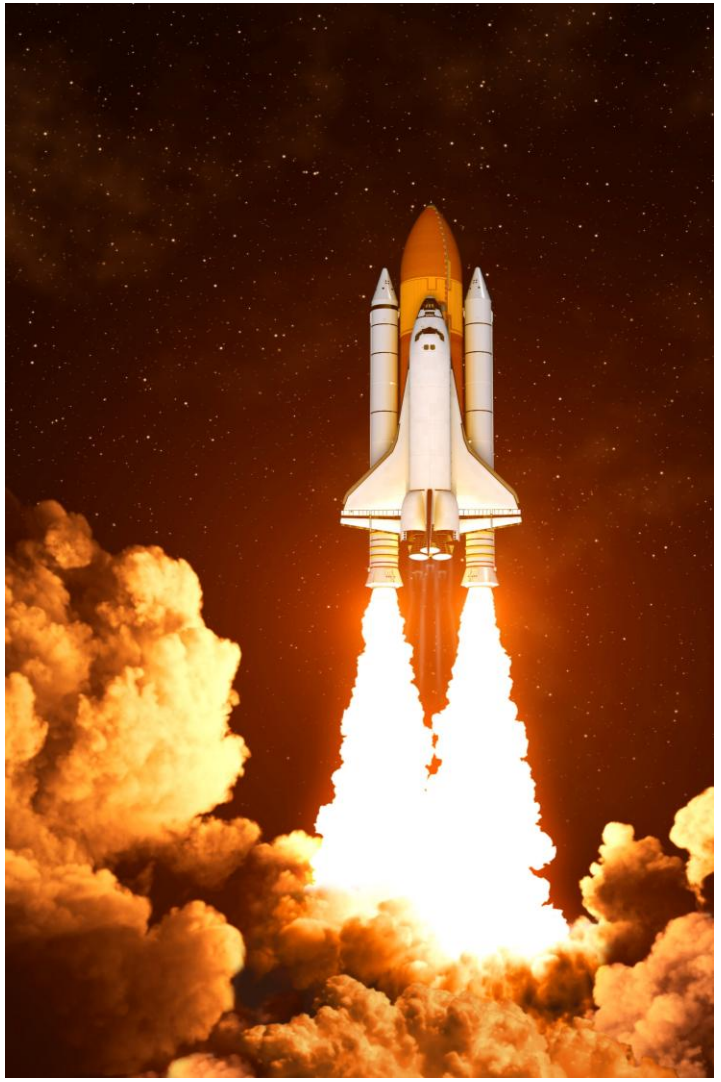
Detta omfattar kontroll av:

- att åtgärder har vidtagits för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och för att begränsa följderna av sådana olyckor,
- att uppgifterna i handlingsprogrammet, säkerhetsledningssystemet eller någon annan handling som lämnats in till länsstyrelsen överensstämmer med omständigheterna vid verksamheten,
- att allmänheten har fått tillgång till den information som föreskrivs i 14 § Sevesolagen.

Tillsynskampanjer för en effektiv och likvärdig tillsyn

- Handlingsprogram (2026-2027)
- Nödlägesplanering (2024-2025)
- Åldrande utrustning och korrosion (2022-2023)
- Omgivningsfaktorer (2021)

Länsstyrelserna

Syftet med handlingsprogram

- Syftet är att visa ledningens roll, ansvar och åtaganden för att kontinuerligt förbättra åtgärderna för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor för att säkerställa hög skyddsnivå hos verksamheten.

- Målet är att säkerställa en hög säkerhetsnivå vid verksamheten för människor och miljön genom lämpliga åtgärder, rutiner och driftsystem.

Vad består handlingsprogrammet av?

- Skriftligt
- Innehåller uppgifter om **mål** och **handlingsprinciper**
- Syfte att verksamhetsutövaren **kontinuerligt ska förbättra** åtgärderna för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor
- Ska ges in till länsstyrelsen
- Ses över regelbundet, minst vart 5:e år

Mål – Vad ska uppnås?

- Vad verksamheten vill uppnå och varför
- Mål = svaret på frågan *"Varför gör vi detta?"*
- Tydliga, begripliga
- Möjliga att följa upp
- Kopplade till:
  - De risker som identifierats på platsen lokalt
  - Punkterna 2 a-g, bilaga 2, Sevesoförordningen

Varför?

Vad?

2a Organisation och personal
2b Identifiering och bedömning av riskerna för allvarliga kemikalieolyckor
2c Styrning
2d Hantering av ändringar
2e Planering inför nödsituationer
2f Resultatuppföljning
2g Granskning och uppdatering

Mål – exempel

Varför?

- **Styrning (2c)**

Verksamheten ska bedrivas på ett konsekvent sätt som säkerställer att riskerna hanteras effektivt och att önskade resultat uppnås.

- **Hantering av ändringar (2d)**

Vad?

Arbetet med ändringar ska ske systematiskt för att bedöma och få kontroll över involverade risker.

- **Granskning och uppdatering (2g)**

Internrevisioner utgör i huvudsak underlaget för ledningens arbete med att granska och utvärdera riskområden som behöver förbättras och områden där åtgärder behöver vidtas. Internrevisioner av handlingsprogram och säkerhetsledningssystem ska göras minst vart tredje år.

Handlingsprinciper

- Hur verksamheten tänker arbeta i praktiken
- Handlingsprincip = det vi gör för att nå målen
- Aktivitet eller arbetssätt som används för att nå målen
- Ej detaljerade som en rutin
- Kopplade målen och:
  - De risker som identifierats på platsen lokalt
  - Punkterna 2 a-g, bilaga 2, Sevesoförordningen

Hur?

Handlingsprinciper - exempel

Hur?

- **Styrning (2c)**

Vi utför nödvändiga kontroller och granskningar för att säkerställa att anläggningar och utrustning är lämpliga för drift innan vi startar, återstartar eller driver verksamheten, oavsett om anläggningarna är nya, kraftigt modifierade eller har varit inaktiva under en längre tid.

Alla rutiner, säkerhetsföreskrifter, och instruktioner ska vara förståeliga och efterlevas av samtlig personal, såväl intern som extern.

- **Hantering av ändringar (2d)**

Det finns dokumenterade processer för att systematiskt bedöma och hantera de risker som är förknippade med tillfälliga eller permanenta förändringar av anläggningar, utrustning, verksamhet, produkter, personal och organisation.

Alla ändringar som sker på anläggningen eller som påverkar hantering, transport och lagring av explosiva varor ska bedömas och godkännas innan dessa genomförs. Ändringarna ska riskvärderas med avseende på säkerhet, security, hälsa och miljö.

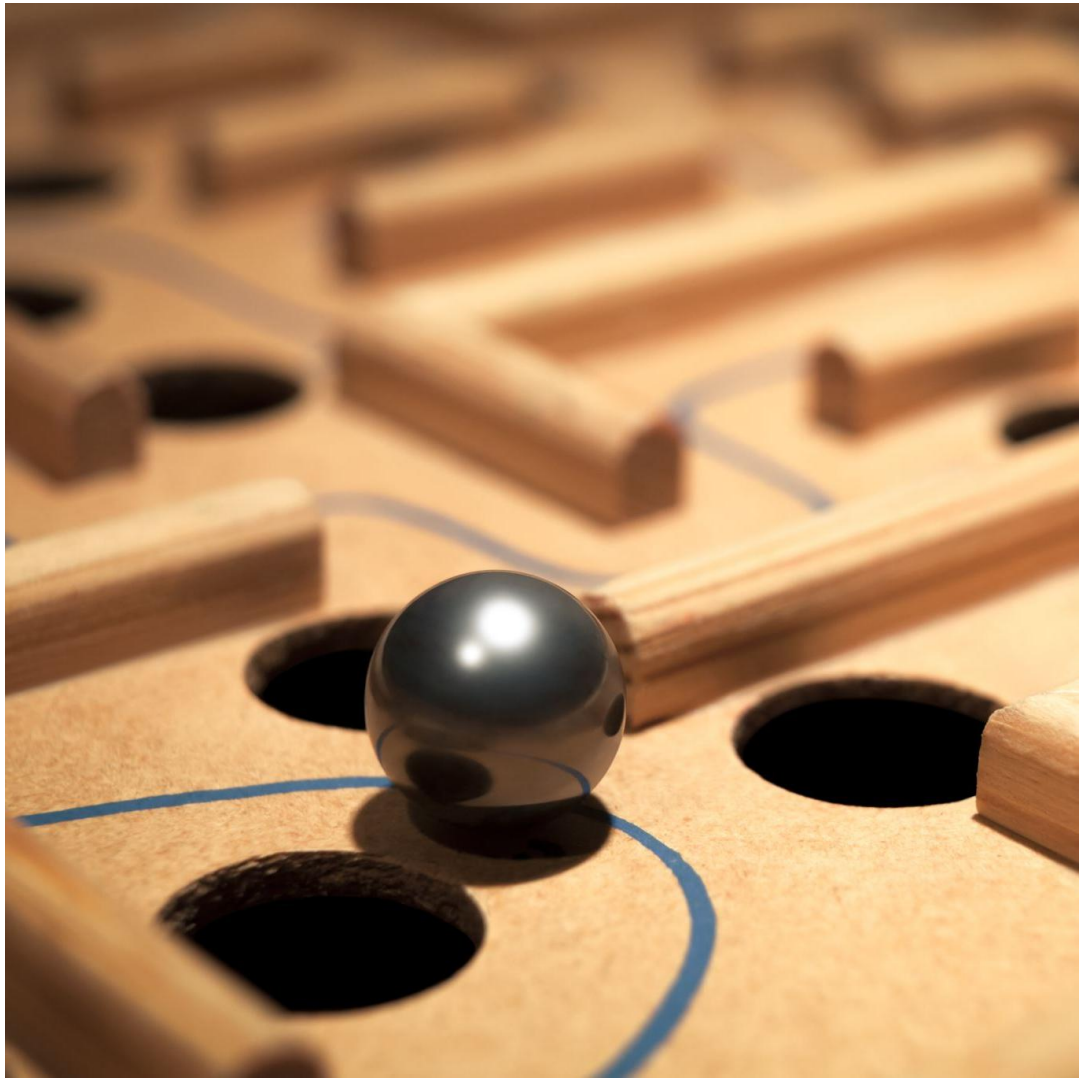
- **Granskning och uppdatering (2g)**

Revision ska genomföras vart tredje år för att granska och utvärdera verksamhetens handlingsprogram och säkerhetsledningssystem.

Vi använder erkända metoder och verktyg för kontinuerlig förbättring för att utveckla och genomföra des sa möjligheter.

Utmaningar med årets tillsynskampanj

- Få alla att förstå vad som är ett mål.
- Få alla att förstå vad som är en handlingsprincip.
- Få alla att förstå skillnaden mellan mål och allmänna handlingsprinciper.
- Målen kopplas till identifierade risker.
- Målen blir uppföljningsbara.
- Handlingsprinciperna är tydliga och sakliga och kopplar till målen.

Länsstyrelserna

Säkrare verksamheter tack vare Sevesotillsyn

- Tillsammans driver myndigheter och företag säkerhetsarbetet framåt.
- Ordning och reda och en god dialog mellan myndighet och företag gör skillnad!
- Sevesotillsynen är avgörande för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor.

Länsstyrelserna

Ny miljöprövningsmyndighet

Hur påverkar det Sevesotillsynen?

- Kraftigt minskade anslag jämfört med tidigare år.
- Skapar organisatoriska problem på Länsstyrelserna.
- Minskade resurser för att genomföra Sevesotillsyn i den omfattning som är idag.

Länsstyrelserna

Sevesotillsyn är avgörande för säkerheten, varför vi måste fortsätta

- Varje tillsyn minskar risken för olyckor.
- Kontinuerlig tillsyn krävs för att upprätthålla en hög säkerhetsnivå.
- Tillsynskampanjer driver fram förbättringar och utan dem riskerar säkerhetsarbetet att stanna av.
- Vi har ett gemensamt ansvar för att bibehålla säkerheten i tuffa tider.
- Säkerheten är ingen lyx, den är en nödvändighet.

Länsstyrelserna

Tack

Kontaktuppgifter:

Mikael C Larsson, nationell Sevesosamordnare

E-post: mikael.c.larsson@lansstyrelsen.se

Mobil: 073-04 04 007

Länsstyrelserna